

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκστρατεία Επιθεώρησης στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών
Σεπτέμβριος και Νοέμβριος 2015

A/A	ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΣΕ)
A	ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (ΓΕΚ)
1	Υπάρχει Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων;
2	Είναι κατάλληλη;
B	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΔΑΥ)
3	Υπάρχει ΣΔΑΥ;
4	Εφαρμόζεται ΣΔΑΥ;
5	Ορίστηκαν πρόσωπα υπεύθυνα για θέματα ασφάλειας και υγείας;
6	Τηρείται μητρώο εκπαίδευσης προσωπικού για ασφάλεια και υγεία;
7	Υπάρχει μητρώο εργατικών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων;
8	Τηρείται ειδικό αρχείο ασφάλειας και υγείας;
9	Τηρείται αρχείο συντηρήσεων των μηχανημάτων/εξοπλισμών;
Γ	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ - ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ:
10	Καθορίζονται μέτρα για τα επικίνδυνα μέρη μηχανημάτων και εξοπλισμών στη ΓΕΚ;
11	Εφαρμόζονται κατάλληλα και επαρκή μέτρα αντιμετώπισης των πιο πάνω κινδύνων (Σημ. 10);
12	Καθορίζονται μέτρα για αιχμηρά αντικείμενα στη ΓΕΚ ;
13	Εφαρμόζονται κατάλληλα και επαρκή μέτρα αντιμετώπισης των πιο πάνω κινδύνων (Σημ. 12);
14	Καθορίζονται μέτρα για εργονομικούς παράγοντες (π.χ. χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, επαναλαμβανόμενες κινήσεις, ορθοστασία) στη ΓΕΚ ;
15	Εφαρμόζονται κατάλληλα και επαρκή μέτρα αντιμετώπισης των πιο πάνω κινδύνων (Σημ. 14);
16	Καθορίζονται μέτρα για γλιστρήματα και παραπατήματα στη ΓΕΚ ;
17	Εφαρμόζονται τα πιο πάνω μέτρα (Σημ. 16);
18	Υπάρχουν Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας (ΔΔΑ) και τηρείται Αρχείο για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται;
Γ	ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
19	Ορίστηκαν Αντιπρόσωποι Ασφάλειας (Α.Α.) ;
20	Υπάρχει και λειτουργεί αποτελεσματικά η Επιτροπή Ασφάλειας (Ε.Α.) ;

Εκστρατεία Επιθεώρησης στις Βιομηχανίες Τροφίμων και Ποτών
Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
Σεπτέμβριος και Νοέμβριος 2015

Επεξηγήσεις Σημείων Ελέγχου (ΣΕ)

Κατά τις επιθεωρήσεις θα ελέγχονται τα ακόλουθα:

- 1 :** Η ύπαρξη γραπτής εκτίμησης των κινδύνων (ΓΕΚ) για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο υποστατικό ή και σε άλλους σχετικούς χώρους εργασίας.
- 2 :** Ο καθορισμός με βάση τη ΓΕΚ των απαιτούμενων προληπτικών και προστατευτικών μέτρων ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα (μηχανήματα / εξοπλισμό / ουσίες / υποστατικά / εγκαταστάσεις / διεργασίες) Συμπερίληψη στη ΓΕΚ των πηγών κινδύνου, των προσώπων που επηρεάζονται, των μέτρων που ήδη έχουν ληφθεί και των πρόσθετων μέτρων (οργανωτικών και τεχνικών) που πρέπει να ληφθούν καθώς και των προσώπων που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων αυτών.
- 3 :** Η ύπαρξη διαθέσιμων στο υποστατικό εγγράφων που καθορίζουν την οργανωτική δομή και λειτουργία της επιχείρησης, αναφορικά με τα θέματα ασφάλειας και υγείας. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία των προσώπων που ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης, τις γραπτές διαδικασίες για τη διαχείριση των κινδύνων και τη ΓΕΚ, ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας (ΣΔΑΥ). Προϋπόθεση για την ύπαρξη ΣΔΑΥ αποτελεί η ύπαρξη ΓΕΚ.
- 4 :** Η τήρηση διαδικασιών και η εφαρμογή προληπτικών και προστατευτικών μέτρων που καθορίζονται στα πιο πάνω έγγραφα του ΣΔΑΥ, όπως αυτά προκύπτουν από τη ΓΕΚ. Ο εργοδότης οφείλει να εφαρμόζει ΣΔΑΥ έτσι ώστε να διασφαλίζει τον αποτελεσματικό προγραμματισμό, την οργάνωση και τον έλεγχο των κινδύνων με την υλοποίηση των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων (οργανωτικών ή και τεχνικών) που απορρέουν από τη ΓΕΚ καθώς και την παρακολούθηση και αναθεώρηση των μέτρων αυτών.
- 5 :** Ο γραπτός ορισμός συγκεκριμένων προσώπων για να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των κινδύνων και είναι επαρκώς εκπαιδευμένα (Εσωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης – ΕΣΥΠΠ).
- 6 :** Η τήρηση μητρώου εκπαίδευσης προσωπικού στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας (Α&Υ), στο οποίο να αναφέρονται μεταξύ άλλων ο τίτλος, το περιεχόμενο, η ημέρα διεξαγωγής και η διάρκεια της εκπαίδευσης, το όνομα του εκπαιδευτή καθώς και τα ονόματα των προσώπων που εκπαιδεύτηκαν.
- 7 :** Η τήρηση μητρώου ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικίνδυνων συμβάντων στο οποίο να αναφέρονται μεταξύ άλλων το όνομα του θύματος / του παθόντα, η ημερομηνία που συνέβηκε το ατύχημα ή το επικίνδυνο συμβάν ή διαπιστώθηκε η επαγγελματική ασθένεια, σύντομη περιγραφή του περιστατικού και ο συνολικός αριθμός ημερών που απουσίαζε από την εργασία κάθε τραυματισμένος / ασθενής εργοδοτούμενος.
- 8 :** Η τήρηση ειδικού αρχείου ασφάλειας και υγείας, στο οποίο να καταχωρούνται μεταξύ άλλων η ΓΕΚ, τα στοιχεία του προσώπου που διεξήγαγε τη ΓΕΚ, τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που καθορίστηκαν από τη ΓΕΚ, τα στοιχεία των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων που εκτίθενται σε κίνδυνο, τα ονόματα και η εκπαίδευση των προσώπων που ορίστηκαν να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των κινδύνων, τα στοιχεία που αφορούν τα θέματα πρώτων βοηθειών, πυρασφάλειας και εκκένωσης χώρων όπως π.χ. σχέδια διαφυγής, στοιχεία συντήρησης πυροσβεστικού εξοπλισμού και ανανέωσης υλικών πρώτων βοηθειών, τα στοιχεία εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα Α&Υ και ο κατάλογος ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων.
- 9 :** Η τήρηση αρχείου συντήρησης μηχανημάτων/εξοπλισμών, όπου καταγράφεται η κατάστασή τους και παρακολουθείται η συντήρησή τους, καθώς και εάν υπάρχει σύστημα έτσι ώστε το προσωπικό να αναφέρει τυχόν ελαττωματικά ή καταστρεμμένα μηχανήματα, εργαλεία ή εξοπλισμό που εντοπίζει κατά τη διάρκεια της εργασίας του.
- 10 :** Η ύπαρξη στη ΓΕΚ ειδικής αναφοράς στους κινδύνους που προέρχονται από τα επικίνδυνα μέρη μηχανημάτων και εξοπλισμών και καθορισμός των απαιτούμενων μέτρων αντιμετώπισης τους. Σημειώνεται ότι μεταξύ άλλων τα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν και τα ακόλουθα:

- Όλα τα επικίνδυνα μέρη των μηχανημάτων / εξοπλισμών που κινούνται ή περιστρέφονται ή έχουν αιχμηρές άκρες, απομονώνονται με κατάλληλους προφυλακτικές ή με προστατευτικό κάλυμμα/πλέγμα ή έχουν άλλους κατάλληλους μηχανισμούς προστασίας.
- Υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αποκοπής της λειτουργίας των μηχανημάτων ή του εξοπλισμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (διακόπτης έκτακτης ανάγκης) ή σε περίπτωση πρόσβασης στα επικίνδυνα μέρη των μηχανημάτων / των εξοπλισμών (ασφαλειοδιακόπτης, αποζεύκτης).

11 : Η εφαρμογή κατάλληλων και επαρκών μέτρων αντιμετώπισης των κινδύνων που περιγράφονται στο πιο πάνω σημείο 10, ανεξάρτητα αν αυτά καθορίζονται στη ΓΕΚ ή όχι.

12 : Η ύπαρξη στη ΓΕΚ ειδικής αναφοράς στους κινδύνους που προέρχονται από τα αιχμηρά αντικείμενα, όπως μαχαίρια, αιχμηρές επιφάνειες και ο καθορισμός των απαιτούμενων μέτρων αντιμετώπισης τους. (Χρήση κατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας π.χ. γάντια, ποδιές, παπούτσια).

13 : Η εφαρμογή κατάλληλων και επαρκών μέτρων αντιμετώπισης των κινδύνων που περιγράφονται στο πιο πάνω σημείο 12, ανεξάρτητα αν αυτά καθορίζονται στη ΓΕΚ ή όχι.

14 : Η ύπαρξη στη ΓΕΚ ειδικής αναφοράς στους κινδύνους που προέρχονται από τους εργονομικούς παράγοντες και πιο ειδικά για τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων (ΧΔΦ) (ανύψωση, φόρτωση και μεταφορά πρώτων υλών/προϊόντων), τις επαναλαμβανόμενες επώδυνες κινήσεις (σκύψιμο και τέντωμα για τον καθαρισμό δαπέδων και εξοπλισμού εργασίας) και την πολύωρη εργασία και ορθοστάσια στις γραμμές παραγωγής/ επεξεργασίας/ συσκευασίας και ο καθορισμός των απαιτούμενων τεχνικών (χρήση μηχανικών μέσων) και οργανωτικών (εκ περιτροπής εργασία, πρόβλεψη διαλειμμάτων) μέτρων αντιμετώπισης τους.

15 : Η εφαρμογή κατάλληλων και επαρκών μέτρων αντιμετώπισης των κινδύνων που περιγράφονται στο πιο πάνω σημείο 14, ανεξάρτητα αν αυτά καθορίζονται στη ΓΕΚ ή όχι.

16 : Η ύπαρξη στη ΓΕΚ ειδικής αναφοράς στους κινδύνους που προέρχονται από γλιστρήματα ή παραπατήματα και καθορίζονται τα απαιτούμενα μέτρα αντιμετώπισης τους. Σημειώνεται ότι μεταξύ άλλων τα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν και τα ακόλουθα:

- Τακτικό έλεγχο των δαπέδων εργασίας ώστε αυτά να διατηρούνται καθαρά και ελεύθερα εμποδίων.
- Κατάλληλα συστήματα αποστράγγισης των νερών ή άλλων υγρών αποβλήτων.
- Χρήση αντιολισθητικών υποδημάτων από τους εργαζομένους όπου αυτό απαιτείται.
- Σήμανση του ολισθηρού χώρου με κατάλληλη πινακίδα.

17 : Η εφαρμογή κατάλληλων και επαρκών μέτρων αντιμετώπισης των κινδύνων που περιγράφονται στο πιο πάνω σημείο 16, ανεξάρτητα αν αυτά καθορίζονται στη ΓΕΚ ή όχι.

18 : Η ύπαρξη Δελτίων Δεδομένων Ασφάλειας (ΔΔΑ) για τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται και φυλάσσονται σε κατάλληλο αρχείο. Τα ΔΔΑ πρέπει να είναι διατυπωμένα στην ελληνική γλώσσα και να υπάρχει αναφορά ότι αυτά είναι σύμφωνα με τον Κανονισμό 1907/2006 (REACH).

19 : Ο ορισμός Αντιπρόσωπων Ασφάλειας, όπου εργοδοτούνται από τον ίδιο εργοδότη τρία ή περισσότερα πρόσωπα.

20 : Η ύπαρξη Επιτροπής Ασφάλειας, όπου εργοδοτούνται δέκα ή περισσότερα πρόσωπα καθώς και διεξαγωγή συνεδριάσεων κάθε τρεις μήνες, η τήρηση πρακτικών και η υποβολή εισηγήσεων στον Εργοδότη σχετικά με τα προστατευτικά και προληπτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015

**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**